

Poema de Fra Garí damnat

*Després del pecat tan gran
ell resta boca terrosa*

Per l'alzinar, s'arrocegava
Garí damnat, esmaperdut;
llòbregament li negrejava
motes endins el cos pelut.

Fra Garí ja no serva gràcia humana
puix com bèstia del bosc va esdevenir;
el record se li féu cosa llunyana
i els mots a dintre el pit li van morir.

Dintre el pit on l'oració floria,
i a on, un jorn rogenic cantà la sang,
ara sols hi sentia
la fortor de les brosses i del fang.

Fra Gari com un llop pel bosc anava,
mes era un llop mansoi, espaordit;
dintre dels ulls servava
la dolor viva que li obría el pit...

Ara que és nit i sota cada alzina
la fosca és densa com un cos,
de quatre grapes Fra Gari camina
dintre l'ubac silenciós.

Arriba a un clar del bosc i s'hi detura,
sentint al seu demunt la fosquedat
com un pes que l'atura,
i es troba més que mai abandonat...

I plora, Fra Gari! la bèstia extranya
que sols d'humà té els ulls i el plant;
i es pert llunyanament per la muntanya
el singlot tèrbol, com un crit d'espant.

En el repós de l'alta nit tranquil'la,
quan el plany ja decau esmorteït,
quan el dolor com una llàntia oscil'la,
parlen la carn i l'esperit.

I diu la carn: —Perquè en tenebra
haig de romandre fins no sé quin jorn?
Aquest dolor que amaga la palpebra
el trobaré ja sempre al meu entorn?

Com una bèstia a terra sô lligada;
m'hi arrocego de grapes pesantment;
amb les punxes del glaç sô castigada
i amb els assots udoladors del vent.

Com un camí de pedres cantelludes

és el llarg viarany del meu dolò;
tinc totes les espines conegudes,
duc en la pell el trauc de tot fibló.

Sembla talment que les entranyes meves
les deixi trocejades pels camins;
enrera meu resten sagnants les gleves
i els jornos han devingut els meus botxins.—

Diu l'esperit: —Has oblidat les roses
que brutalment vas esfullar?
Carn sense seny, com a queixar-te goses
si tan sols les espines vas deixar

i avui se't claven en la nafra viva?
El goig d'aquell instant ja fou esparç;
mes l'ampla cabellera ara et captiva
tornada esgarrifosa com un arc.

Per mal mirar-te el cos de la puel·la
a guaitar sempre en terra et van damnar,
i en lloc del crit d'amor, bruel·la
la teva boca com la d'un senglar.—

—El meu pecat no va tenir mesura,
mes també és gran el meu patil
ja em sé de cor aquesta terra dura
de tant palpar-la fent camí.—

—Acarona la terra cantelluda
amb les mans de pecat
que saberen la gràcia inconeguda
del flanc no profanat.

Oh carn rebel que m'encadenes
i em tens lligat a dintre teu!

quan bronz la passió tu prou em menes
en la follia que et governa el peu.

Mes com a pac de la luxúria brava,
a la qual tu me vas portar lligat,
seràs d'ara en avant la meva esclava
i menaré ton foll corcer domptat

i en tot sabràs el gust de l'amargura.—
—Però fins quan s'allargaran mes nits?—
—Fins que una veu ben neta i pura
et deslligui els sentits!—

Ai Fra Garí! Pel seu penar sens mida
no troba ni un consol;
fins els ocells, si els crida,
fugen, tement el seu udol.

I ara que del sofrir li fura
pell endins la cremor,
Garí damnat sent l'amargura
de ser tot sol amb el seu plor.

Un rossinyol dins de la nit cantava,
un rossinyol que, en temps passat,
com un germà Garí se l'estimava
i en ses mans, ben sovint, s'era parat.

I Fra Garí, sentint-lo que cantava,
—Oh germà ocell—li volgué dî;
prò a dintre el coll el mot se li nuava
i va tornà a plorar...—Germà Garí,—

digué l'ocell llavors;
—et reconec no més que pel plorar;
puix que jo ploro i que tu plores,

els plors ens han d'agermanar.

Abans parlaves belles coses
i filaves sovint qualche cançó;
perquè cantar no goses?
aconsola, el cantar, de tal faisó!

Mes ail com deus haver l'ànima nua
que no puguis cantar!
Com serà ton dolor puix que t'afua
el mot fins no poder parlar!

Germà Garí, per conhortar la pena
cantaré jo, ja que no cantes tu!—
I vers el blau d'aquella nit serena
el plor del rossinyol l'oreig va dû.

I en tant que el plany del germà ocell floria
sentia Fra Garí profundament
un gran consol; i el cant oïa
com si li omplis de pau el sofriment,

com si vegés florir la dura roca,
com si un mot nou li anés furgant el pit
o un raig de font li refresqués la boca;
com si cap dia no l'hagués oït...